

J.b.

682

szerkesztőség és kiadóhivatal: Kelemen-utca 5.

Szeged, 1911. július hó.

SZEGED

A lapnak
száma.

A város közönségének érdekeit szolgáló
hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Kapható minden dohánytözsdében.

Előfizetési ár egész évre 8 korona.

Egyes szám ára borítékban: 20 fillér.

Kiadja: a szerkesztő-bizottság.

Felelős: Leopold Sándor.

Használható kéziratokat díjazunk!

Programunk a második hasábon!

Telefonszám 759.

**ISKOLAKÖNYVEKET
fél árban**

KOVÁCS HENRIK könyvkereskedésében
vegyünk. Kölcsey-u. 4.

Bevezető!

Ne legyen meglepve senki!

Lapunkat megindítjuk, mert annak szükségét látjuk! Vannak lapjaink, de azok nem kizárólag a szegedi viszonyokkal foglalkoznak és vannak városatyáink, akik túlnyomólag csak fejbólintók.

Mi nem dobunk keztyüt senkinek, de nem fogunk elhallgatni semmit; még azt sem, ami esetleg érzékekre hatna.

Városunk haladásának munkájában becsületesen munkálkodni óhajtunk és minden törekvésünkkel azon leszünk, hogy igazmondásunkkal senkit meg ne bántunk. De nem fogunk elhallgatni semmit, ami a város és polgárainak kárára válhatik, hogy idejekorán gondolkozzanak intézőink a felett, vajjon kinek van igazja: az elfogulatlan, az érdektelen sajtónak-e, avagy másoknak, akik látszólag nem a közügyet, hanem a saját vagy háttünetű érdekszövetkezetet szolgálják.

Ne legyen bizalmatlan irányunkban senki! Mi a városnak igaz fiai, igaz barátai óhajtunk lenni. A városnak javát óhajtjuk előmozdítani és kivetkőztetni azt ama hozzá nem illő patriarchalizmusból, amely miatt oly gyakran kigunyoltatunk — és sajnos, nem mindig alaptalanul!

Sorakozzon hozzánk mindenki, aki független gondolatait hangoztatni óhajtja! Ám kijelentjük, hogy személyeskedések zárt ajtót találnak szerkesztőségünkben.

Egyesült erővel azon leszünk, hogy minden irányzatot, amely a széthúzást célozza, ostorozzunk és egyenetlenkedőkkel fegyverbarátságra lépni nem fogunk!

Lapunk e bevezető száma bemutatni óhajtja annak leendő alakját.

Kérjük, támogassanak bennünket!

A SZERKESZTŐSÉG.

*Törvényes
munka*

Lapunk
1911. augusztus hó 6-tól
rendszeresen jelenik meg.

Szegedi internátusok.

Folytatás.

I g a z p l e t y k á k .

Folytatás.

Ne tessék azt hinni, hogy a lap üres marad — mert ezt a teret
mindig érdekes dolgokkal töltjük be!

„SZEGED” csak zárt borítékban lesz kapható.

Egy példány ára 20 fillér.

Egy közismert vigéc.

Folytatás.

A szegedi kiállítás.

Folytatás.

<p>I évre egy kocka 50 K.</p>	<p>Félévre I kocka 30 K.</p>
<p>Negyedévre egy kocka 18 K.</p>	<p>Negyedéven alul minden hirdetés 2 K.</p>
<p>Nagyobb terjedelemnél szabott árszabály szerint.</p>	<p>A hirdetési díjak havon- kint fizetendők támlapok és számla ellenében.</p>
<p>Guttman és Eisler cég üzlethelyiségét Rudolf-térre helyezte át.</p>	<p>Nyomtatványokat, másolásokat legjutányosabban készít - - Leopold-nyomda, Szeged - - Kelemen-utca 5. (Blau-ház.) - -</p>
<p>BRAUN JÁNOS Szeged legrégibb hang- szer-üzlete, Kárász-utca.</p>	<p>Varrógépek, kerékpárok Klein és Társánál Szeged -- Oroszlán-utca. --</p>
<p>Ékszerek, drágakövek ARANY KÁROLYNÁL Szeged, Kelemen-utca.</p>	<p>Garantált legjobb órák és órajavítások - LADÁNYI MIKSÁNÁL - Kelemen-utca 2.</p>
<p>Villanyvilágítási és erőátviteli vállalat NEUGRÖSCHL R. ÉS TÁRSA Feketesas-utca.</p>	<p><i>Az Alföld legjobb hírnevű</i> K O C S I G Y Á R A <i>Iffj. Hodács János r.-t. Kistisza-u.</i></p>
<p>Kereskedők kenyérgyára S z e g e d.</p>	<p>Urídivatcikkek KRAUSZ M. UTÓDA Szeged, Klauzál-tér.</p>

Hirdetések a legjobb eredményt biztosítanak!

S Z E G E D

1-ső
szám.

A város közönségének érdekeit szolgáló hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Kapható a dohánytőzsdékben.

Előfizetési ár egész évre 8 korona.

Egyes szám ára borítékban: 20 fillér.

Kiadja: a szerkesztő-bizottság.

Felelős: Leopold Sándor.

Használható kéziratokat díjazunk!

Figyelem!

Közérdekű panaszokat nem dobunk kosárba!

Ha

meggyőződünk anonim közlemények tartalmának helyességéről — azok írói nem végeztek meddő munkát.

Munkatársainkat

feltétlen diskrecióban és legmesszebbmenő védelemben részesítjük.

Eredeti

kéziratot a nyomda nem kap soha. Minden át lesz írva, hogy annak beküldője a nyomdászemélyzet részéről elárulható ne legyen.

Telefonszám 759.

ISKOLAKÖNYVEKET
fél árban
KOVÁCS HENRIK könyvkereskedésében
vegyünk. Kölcsey-u. 4.

Beköszöntő.

A szegedi viszonyokra felette jellemző, hogy minden, ami nem egy bizonyos klikk agyvelőjének szüleménye, ellenszenvvel, sőt gyakran nyílt ellenségeskedéssel fogadtatik, mintha bizony kizárólagosan ama bizonyos körnek volna csak joga élni, vagy mozogni. Azt hiszik azok az urak, hogy azért, mert őket a sors belevitte a tényezők körébe, már cézári hatalommal vannak felruházva és örökös birtokosai mardanak annak a diktatori fenségnek.

Mi nem vágyunk azok körébe és nem kíváncszunk helyet foglalni mellettük, mert ha ott volnánk, lehetetlen volna nem összetűzni egyszer másszor az augurokkal. Pedig nem szándékunk összetűzni senkivel, hanem csak árgusszemekkel akarunk felügyelni mindenre és ébren kísélni mindent, ami városunk polgárságának érdekeit érinti.

Távol állunk minden egyéni érdek-sugallta cselekedettől; — egyenes uton, tisztáson fogunk haladni és hogy ezt megtehessük: nem lesz sok a söprés munkája, ha piszok állana utjainkban. Nehéz a feladat, a melyre vállalkoztunk, de nem rettegünk vissza attól; megfélemlítésekre nem hallgatunk!

És ha látjuk, miszerint romlottnak mondott városunkban még olyan férfiak is akadnak, akik igazán önzetlenségből a város és a közjó érdekében nem sajnálják a közreműködés fárasztó és terhes munkáját — úgy nagyon hamar meggyőződhetik majd mindenki, miszerint lapunk nem üszköt dobott a társadalom különböző rétegeibe, hanem megszabadította azokat olyan elemek befolyásától, amelyek csak feltolakodásuk révén, mégpedig minden érdem nélkül jutottak azok közzé, ahová nem valók és ahol csak megtűröttek lehetnek! Részletekbe nem bocsátkozunk. Amit most elmondottunk, az tükre leendő működésünknek s aki barátja az őszinte szónak, az támogatni fogja lapunkat mindaddig, míg az a tisztesség keretén belül mozog. Aki találva érzi magát egyik másik közleményben azt arra kérjük, hogy ne bosszankodjék, hanem igyekezzék alkalmat nyújtani arra, hogy állításaink ellenkezőjéről minél előbb meggyőződjünk. — Isten velünk!

SZERKESZTŐSÉG.

A „SZEGED“ minden szombaton reggel jelenik meg, városunk ügyeivel behatóan foglalkozó tartalommal.

Lapunk ára példányonként: Boy-ok utján kihordva: 20 fillér, amely összegből minden eladott szám után 5 fillért juttatunk a város szegényeinek. Tehát koldulunk is egyuttal azok számára, akik elől a jómódúak ajtai csak nagy ritkán nyílnak meg.

Városunk szépül.

Tagadhatatlan, hogy nagy buzgósággal dolgoznak a torony alatt.

Offthon még aludnia sincs ideje a tisztviselőnek, oly rém sok annak a dolga. Szegény már kora reggel 7 órakor van a hivatalban (ha igaz! a szedő) és lelkiismeretesen végzi feladatát.

Kivált a városi mérnökség!

Nem mindennapias munkát végez. Tervez, hogy hogyan lehetne leghasznosabban végrehajtani szeretett királyunk ígéretként hangzó jóslatát, hogy: Szeged szebb lesz, mint volt.

Szegény Tisza Lajos és Vásárhelyi! Szeged rekonstrukciójának hősei: Itt vagytok közöttünk és szellemetek amidőn ki-kivándorol ércszobraitokból, bizonyára ismét bálványyá válik, amidőn el kell ismernetek szégyenkezve, hogy ti csak kismiskák voltatok azon nagyszerű zsenikkel szemben, akik helyettetek végzik nagy munkátokat a kor szelleméből fakadó technikai vívmányok segítségével.

S ha a megkezdett uton haladunk, a mai hatalmas Wagner, Reök, Ungár, Kohn, Lövész, Kass és kassmögötti zsidók telkei és a református építkezések sokaságán túl egyéb nagyszámú paloták: gulibákká fognak összezsugorodni s szégyenkezve kell elbujniok a jelenleg gyönyörű szép művek alkotóinak azon zseniális ténykedése elől, amelynek megtestesült képviselője: a szegedi városi mérnökség!

Csupa lángész ott egytől-egyig!

S mily csodálatra méltó okos intézkedések vannak városunk mérnökségénél! Hej, ezt bizony nagyon nehéz dolog: *érdemeszerűleg leírni.*

Igazán gyenge vagyok ahoz, semhogy ezen nagy feladatot magamra vállaljam.

S így ezentúl csak hálát fonok minden-napi reggeli imámba, hogy nem történt vélem és embertársaimmal semmi nagyobb bal- eset, amikor városunk híres fürdője előtt egy- másra bukva: csak könnyű lábikfiamodással sántikálhattunk hazafelé a fényes kivilágítás sötétségében.

Ám ne merje kimondani hangosan senki sem, hogy Szeged szab. királyi város — hogy hazánk második fővárosa, az Alföld szive-lelke, *nincs* mintaszerűen közigazgatva! Kell-e ehhez szebb példa, mint az, hogy még Kutyabagos is ide küldi utcaseprőjét: tanulmányozni ezt a szép rendet, azt a példás tisztaságot, azt a lelkiismeretes gondosságot, aminőt városunk mélyen tisztelt mérnöki hivatala érvényre juttat minden intézkedésével.

S ha mégis azt tapasztaljuk, hogy Szegednek a legelőkelőbb utcáiban is — órákig hever az állatok hulladéka; ha a tüdőt öltő por miatt az ember nem mer kimozdulni lakásáról; ha az esti órákban a közön- ség csak életének kockázatával mer friss le- vegőt keresni; ha pihenésre térés után nem képes aludni senki az elesettebb utcák lakói közül a féktelen lárma és az alkoholbarátok zavartalan ordítószavai miatt — ezt ne rójuk fel a város határtalanul gyatra közigazgatásának bűneül, mert hát a szegény városi tisztviselők ennek nem okai. Ők nem utcaseprők. Ők nem locsoló-gépek. Ők nem büvészek, hogy a gidres-gödörös járdákat még ezeknél is roz- szabb aszfaltrá varázsolják és nem bakterek, se nem rendőrök, a kik rendet csinálni tudnának.

Mindez Szeged fekvésének a hibája; kivált, mióta a nagy védpart is elkészült s a szegény Tisza legjobb akarata mellett sem tüntetheti el azt a portengert, a melyről oly híressé lett Szeged.

De azért: Városunk szépül.

A szegedi vigéc.

A személyi híreket aki olvassa, az bi- zonyára tudni fogja, hogy hogyan hívják Szeged város polgármesterét.

Nem úgy, aki csak nagy ritkán látja podestáját hazánk második városának. An- nak, ha véletlenül találkozik vele, ő bizony nem igen tűnik fel . . . szerény egyszerű- ségében.

Meg kell hagyni: tény ami tény. A szegedi polgármester nem mindennapi terem- ménye a jó Istennek. Így igazán nem csodál- juk, ha ő lett városának első polgára.

De mint első polgára a városnak, sokat fáradozik a közügy érdekében. Hervadhatatlan érdemeket szerzett már eddig is. Minden nap 24 órából állván, érdemei is folyton szaporodnak!

Mindig azon töri fejét, hogyan lehetne ezt az igazán istentől elátkozottan rosszul kezelt várost másként: jobban vagy rosszabbul kormányozni!? Mert bizonyára tudja ő is, hogy mindaz, a mi itt történik . . . *kritikán aluli.*

Persze, azt fogják majd mondani az igen tisztelt közönségnek kiválasztottjai: „csacsi vagy te komám, ha ilyesmit beszélsz.“ — Na jó, hát legyen csacsi; elfogadom, nehogy megharagudjanak szavaim miatt a zöld asztal körül ülő üres fejű bölcsek, mert igazán nem szeretnék haragot okozni senkinek. Csak azt óhajtanám, hogy észrevennék a bajokat azok is, akiknek tulajdonképeni hivatásuk volna a megrövidített egyfolytában tartandó hivatalos órák alatt komoly dolgokat is végezni. Nem mindig az órát nézve, azt lesni, vajjon távol van-e még az a húsz perc, amellyel a hivatalos órát rövidíteni lehet.

Az óra, az óra, az bizony valami nagyon fontos egy alkotmány a torony alatt; minden *órára* történik.

A városi kocsik is pontos időre állnak elő a városházánál vagy bizonyos lakásoknál. Már fel sem tűnik ott senkinek. Megszokottá lett, hogy mindig utazik valaki . . . még pedig *igen sokszor* utazik valaki.

Ezt a valakit gyakran látják parádésan kikocsikázni, de még gyakrabban a bpesti induláskor a vasutnál s ez annyira feltűnt egy Szegeden többször megforduló vigécnek, hogy meg nem állhatta, megkérdezni a mindég készséges Dávidunktól, vajon: *ki ez az ur?*

Dávid azonban tulságosan el lévén foglalva, nem hallotta a kérdést: tovább ballagott.

De bezzeg megfelelt helyette más valaki, mondván: *egy szegedi vigéc.*

Pedig nem az volt — hanem a szegedi polgármester!

Csak egy kis tévedés!

Nagyvárosiasan!

Szeged vezető férfiai joggal nevezhetni Darwinnak alaptana szerint: az emberi származást illetőleg.

Annyira utánozni, mint Szeged szeret, aligha találunk még egy második falut is az országban . . . városokról nem is szólok.

Az erkölcstelenség és a romlottságnak mintha itt volna a leghálátatosabb talaja.

Minden frivolság fel lesz kapva. És léha jelleműek részéről jobb ügyhöz méltóan, odaadóan támogatva. Nem szólok a nadrágszoknyának bolondságairól, amely állítólag új világdivat meghonosítását célozza, de a melyet nagyon okosan agyonverték a suszterinasok.

Nem szólok arról sem, hogy Mars gyermekei vasárnaponként délután, tehát fényes nappal pajzánkodnak repedt vagy nem repedtsarkú, papucsos vagy cügoscipős Dulcsinájukkal, hadd legyen ezeknek, a sors által rabszolgácul kiszemelt teremtményeknek is „örömük“ hetenkint egyszer . . . De ezen esetben is éber szemmel kell kísérni a szórakoztató időt, hogy el ne fajuljon a viselkedés olyanná, hogy gyermekével tisztességes család az utcára ki nem mehet.

Nem szólok a hid alatt vagy a sűrűekben vallott és nem vallott szerelmi esetekről, mert hisz rendőrségünk nem lehet ott mindenhol, ahol tulajdonképen kellene — hisz hát akkor nem mutatná a tisztelt hivatalnok ur hatalmát, hogy nem csak a hivatalos órák alatt, de azonkívül is *úr* és használhatja a város szolgáját: magáncélokra és esetleg rendezvousok megjelölésére. Ezek mind mellékes dolgok. Nem nagy jelentőségűek. Bár nem illőek.

De szólok arról a disznóságról, amit megtűr városunk políciája, hogy pillangók már kora esteli órákban röpködjenek olyan helyeken, ahol tisztességes családok is megfordulnak leányaikkal.

A Kárász-utca — a Kölcsey-utca stb. valóságos undorteleppé alakult a sok pillangó miatt és mert Bécsben a Grabenen, Budapesten a Hatvani-utcában is találkozhatni ilyen alakokkal, Szegednek mégsem szabadna megtűrni, hogy a diszesebb utcákat is ellepjék a folyton szaporodó könnyüvéruék.

Van sok, amiben nagyvárosiaknak kellene lennünk, ott falusiak maradunk; ebben azonban nagyvárosiaszkodunk, mert városatyáinknak drága szeméi — sajnos — nagyon sokszor tulságosan homályosak.

Igy csináljuk!

Igy csináljuk, úgy csináljuk,
az a fő, hogy jól csináljuk.

(Ez nem érdekli a városi mérnökséget.)

Szegény nép!

Büszkélkedünk azzal, hogy: hazánk második városában élünk.

Vajjon helyes-e büszkeségünk?

Sajnos bizony, hogy nem lehetünk büszkék semmire — — sőt, sőt nagyon is szégyelhetjük magunkat mindannyiszor, amikor idevetődik valaki, akiről elhitetni szereti a hízelt vélemény — hogy: igazán *valaki!*

Eszeveszetten tolongnak a törtetőik ilyenek közelébe és hajlonganak a földet érőleg, mert hát az a valaki talán mégis valaki, azaz jelenleg egy a felszínen mozgó alak, aki náluknál jobban értette a történet és hajlongást és sógorság-komaság segélyével felemelkedett egy magasabb polcra, ahonnan kegyeket osztogathat vagy tönkretelhet becsületes existenciákat, mert azoknak gerincük nem hal-, hanem becsületben megerősödött, hajlithatatlan csontból áll.

Ezek a hajlongó jó urak unalmukban persze a közérdeknek állván szolgálatára, kieszelnek még olyan rettentően meglepő dolgot is, hogy bizony tenni kell valamit, ami nem mindig a kötelesség teljesítésének rovására történik. Tennie kellene egy parányit, ami igazán az amugy is túlságosan agyonszobrozott, agyonszemélyezett és agyonrendezett város szegény népességére is hasznot jelentene.

Városunk zöme, mondjuk és pedig minden tulzás nélkül: 99 százaléka se-hogy sincsen megelégedve helyzetével, jobban mondva a városi „politikával.” Mert hát ne tessék azt hinni, hogy az, a mi nálunk a torony alatt történik, rendes közigazgatás; dehogya, az nem egyéb mint városi politika. Egyes többé-kevésbé érdemes vagy érdemtelen sógorság-komaságból álló férfiak magaslatba-tolása, hogy azután: minél magasabbra jutván, annál hatalmasabban honorálhassa uszályhordóinak ambícióját.

Látunk ott a közigazgatásban fiatal-ságukhoz mérten érdemes férfiakat is, de vannak bizony közöttük, akik jók volnának valami másra, de nem toronyalatti hivatalnokságra.

Elnéztem a minap, amidőn bentjártam a városházán, hogy mennyire meghunyászkodva állott egy jobbmodu polgár-ember egy tacsó előtt — — — levett kalappal, anélkül, hogy az a zöldecské figyelmeztette volna az öreg tisztosnak látszó bácsit: hogy a gangon nem kell

levett kalappal állni még a főispán előtt sem!

A bachkorszakban, amidőn feloktroálták a gutgezinnt polgárság nyakára a másként talán élhetetlen vérszopók hadát — akkor még volt értelme annak, hogy egy zsebkendő: urnak érezte magát a torony alatt, ma azonban a demokratikus világfolyás menetében első feladata kell hogy legyen a legfőbb urnak is, odahatni, hogy a hivatalnokok a valóságnak megfelelőleg akként érezzék magukat — mint ahogyan az tényleg van. Ne legyenek csupán csak protekcióból kinevezett ragadáncai a szegény népnek!

Szegedi internátusok.

Határozottan szép eszme valósult meg a midőn a torontáli svábok lelkesülését néhány Hertelendy József volt torontálmegyei főispán példátlan szeretettel felkarolta és Szegedre telepítette az addig csak magyar érzelmű, de magyarul nem tudó szomszéd sváb-jaink gyermekeit. A gyertyamosi svábok tulajdonképpen nem is voltak svábok már akkor sem és átlátták, hogy mint magyar honpolgárok nem nélkülözhetik az állam nyelvét és falubeliök Röser tanár és Killige községi jegyzőnek fáradozásai csakhamar meghozták a várt gyümölcsöt, mert maguk mellett találták Tallián Béla akkori torontálmegyei alispánt és Rónay Jenő főjegyzőt.

Ezen internátus után következtek a többiek. Valamennyi szép célt szolgál. A cél nemessége elvitázhatatlan. A kivitel módzataiban azonban s a gyakorlatban vannak hibák is. Nem javíthatatlan bajok azok, amelyekre majd még visszatérünk.

Most csak arról óhajtunk hírelni, hogy ezen hasznos közintézmények ismét szaporodtak egygel; a *Szegedi Kereskedők Egyesületének Internátusával*, amelyet a következőkben ismertetünk meg olvasóinkkal:

Szegedi kereskedők internátusa.

Az internátus célja.

Az internátust az egyesület elsősorban a vidéki kereskedők és azon értelmesebb polgárosztály érdekében azért létesítette, hogy megkönnyítse azoknak a helyzetét, akik itt a magyarság központjában, a kereskedelem egyik gócpontjában, taníttatni óhajtják fiaikat.

Az intézet feladata: hogy kiképzés céljából idegenből jövő ifjaknak kedves otthont nyújtson; hogy egészséges táplálékkal, állandó

tornászással fejlődésüket elősegítse; reájuk állandó felügyeletet gyakoroljon, őket tanulmányi előmenetelükben támogasson, és valáserkölcseleg, hazafiasan és a kor szellemében nevelje.

Felügyelet.

Az internátus a közoktatásügyi minisztérium által kijelölt hatóság felügyelete alatt áll. Működését ellenőrzi továbbá a tisztikarból választott bizottság élén az egyesület mindenkori ügyvivő elnöke.

Az intézet anyagi ügyeit a gondnok végzi, aki az egyesület ezidőszerinti igazgatója.

Az internátus vezetését mindenkor a felsőkereskedelmi iskola egy rendes tanára végzi, aki a tanulmányi felügyelőkkel a növendékek erkölcsi és tanulmányi nevelésére felügyel, valamint a gyakorlati tanulmányokat irányítja. Jelen van a főbb étkezéseknél, napjában többször megtekinti a dolgozó és a szórakozó szobákat, meglátogatja az esetleges betegeket s naponként jelentést kér a tanulmányi felügyelőktől.

Egészségügyi szempontból a felügyeletet az intézet orvosa gyakorolja, aki naponként az igazgatónál jelentkezőket megvizsgálja.

Felvétel.

A Szegedi Kereskedők Egyesületének Internátusába a két állami polgári és az állami felsőkereskedelmi iskolai rendes tanulók vétetnek fel.

Szülők vagy gyámok, akik fiaikat vagy gyámoltjukat az internátusba felvétetni akarják, írásbelileg jelentkehetnek az intézet igazgatójánál.

E kérelemhez csatolandó: 1. a fiúnak előző évi iskolai bizonyítványa, 2. a születési okmány, 3. oltási bizonyítványa, 4. a szülőnek és a felveendő növendéknek nyilatkozata arra nézve, hogy az intézeti alapszabályokat magukra kötelezőknek elismerik, 5. kötelező aláírás arról, hogy a havi díjat havonként előlegesen fizetik és amennyiben a növendéket az intézetből a tanév folyamán kivennék, 3 havi díjat egyszerre lefizetnek.

A felvételtől vagy a felvételről az intézet igazgatója lehetőleg rövid időn belül értesíti a jelentkezőt.

A növendék végleges felvétele azonban csak az intézeti orvos vizsgálata után történhet.

Díjak.

Az internátusban elhelyezett növendékért egy iskolai évre 500. — korona fizetendő, ami előleges havi részletekben, legfeljebb a

hó 8-ig postautalványon küldendő az internátus igazgatója (Paul Adolf) címére.

A felvételtől kapott értesítés után 8 napon belül tartozik a szülő vagy gyám felvételi, orvosi, gyógyszerári és butorrongálásdíj fejében, a felvételi évre 40. — koronát befizetni. Ha a szülő, vagy a gyám a megjelölt időn belül e befizetést nem teljesít, úgy az intézet a növendék helyét mással betöltheti.

A fizetett összegek fejében a növendék lakást, étellemezést, orvosi felügyeletet, mosást, kiszolgálást, fűtést és világítást kap. (A ragályos betegek ápolási díja a szülőket terheli).

A rubázatot, az iskolai tandíjat, az iskolai könyveket és kellékeket a tanév elején kell fizetni.

Ami ilyen címeken az év folyamán felmerül, azt, valamint a színházi, szórakozási stb. összeget a gondnok adja ki, akinél e célokra 20 korona leteendő. Ha pedig ez az összeg elfogy, a gondnok erről számadást küld és újabb 20 korona letétet kér.

(Az internátusok ügyeire visszatérünk.)

Városunk ipara.

Sokat dikcióznak az e célra rendezett diszes összejövetelek alkalmával, hogy: „támogassuk a hazai ipart.“ De, hogy igazán komolyan veszik-e a hazai ipar támogatását még azok is, akik betanult mondókáikkal kielégítik feltűnési viszketeységüket, azzal már csakugyan nem törődik senki.

A hazai ipar támogatásának leghatékonyabb biztosítéka a városi ipar fejlesztése.

Városunkban megvan és készűl minden, amire szüksége lehet az embernek.

Iparunk fejlettsége, iparosaink szakképzettsége elég biztosíték abban az irányban, hogy nem okvetlenül kell pénzünket más városok iparfejlesztésének előmozdítására fordítanunk.

És mégis, ha a csomag-postások kocsijain lévő terjedelmes dobozokat némi érdeklődéssel megfigyeljük, azt tapasztaljuk, hogy főképen a ruházati iparunknak óriási kárt okoznak polgárságunk intelligensebb elemei és azok, akik *egyenruhákat használnak*, akik túlnyomó részt csak ideig-óráig lakói városunknak.

Katonatisztek, postások, vasutasok úgy szólva waggonszámra hozatnak ruházatot az év különböző időszakában, mintha nem volnának Szegeden olyan vállalatok, amelyek a legkényesebb igényeknek, minden irányban megfelelni képesek volnának.

Az egyenruházati téren kiállja iparunk a versenyt nemcsak Magyarországon, de a külföldnek bármely városával és nincs semmi szükség arra, hogy drágábban szerezzék be szükségleteiket a távolból, mint ahogyan azt helyben megkaphatnák — és merem állítani — nem olyan lelkiismeretesen és nem olyan jól lesznek kiszolgálva, mint ha a legjobb hírnek örvendő Friedrich József egyenruházati szabót vagy pedig Szegő Árpád stb. egyenruházati intézetet keresnék fel bizalmukkal, ami által a saját érdeküket is képviselnék, mert a vásárolt cikkek értékét nem fizetnék túl, de a mellett a helyi piacot is támogatnák, amit iparosaink annál is inkább megérdemelnek, mert ezen speciális üzemet elismert szaktudással és kulantériával honosították meg városunkban. (Folytatjuk.)

Mozgalom.

Templomok és harangépületek közelében lakók mozgalmat indítanak oly célból, hogy ha már beszerezték az illető körök a harangokat, ezek arra kényszeríttessenek, hogy a *harangok közelében lakjanak*. Ha ez így köröszülvihető nem volna, a *kora reggeli zaj és harangozás eltiltása* érdekében Szeged város felvilágosodott közigazgatásához fognak folyamodni. Ezen ügynek élére alkalmas „harangozó” kerestetik.

Legyen világosság!

Szeged város polgársága az utcák kivilágítására más rendezett városokhoz arányitva — túlsokat költekezik és mégis falusinál is sötétebbek a nagyköruton kívül lévő utcák. Pedig azt beszélük, hogy azok is megfizetik a városi adót!

???

Azt mondják, hogy a polgárság Szegeden, nem széttagolt.

Vajon ki veszi ezt komolyan?

Vásári csoda.

A múlt héten új lap jelent meg Szegeden: „Szegedi Hétfői Ujság” címen. Azt mondja: *amerikaitasan*. Igaza lehet, mert becsapja a vevőközönséget.

Mindenki nyaral.

Igy szokták mondani, tehát mi, akik itthon ragadtunk és itthon ragadunk, senkik se vagyunk. Nagyon sokan helyesebben cselekedtek volna a nyaralók sorából, ha adósságukat fizették volna a váltóra felvett pénzekkel. Na de — ugyebár — mi nem fogjuk megváltoztatni a kor nyavalyáját?

Sétálnak.

Korzó, Stefánia s más keilemes helye van Szegednek. Sokan járnak ki esténként friss levegőre. De még többen élvezhetnék a drága pénzen fentartott „Központi levegőt”, ha a főterek mellékutcaiból nem tódulnának elő gyalázatos pillangók. A posztoló rendőr látja őket — de nem szól hozzájuk, hisz ismeri a választ: — sétálnak!

Azt beszélük,

hogy Szegeden: a nagyköruton kívül lakó polgárság is fizet városi pótdadót. — Vajjon igaz-e? S ha fizetnek, miért fizetnek? Hisz a külső városrészek jobban elhanyagolt állapotban tartatnak, mint akárcsak a legutolsó oláh falu. — Városatyák! Nyissatok fel szeméiteket — ébredzettek!

Figura.

Azt beszélük, hogy Szeged városának atyái talmi értékűek. Csak akkor vesznek részt a közgyűléseken, ha saját érdekeik azt megkövetelik. Igaz ez?

Nemzetközi.

A tudomány nemzetközi, de birtokosa jó és hű honpolgár lehet. Ezt a szegedi zsidó pap fényesen beigazolta. A fényes stalláriummal sem lehetett őt szülővárosából kiédesgetni. Nem hallgatott Wien hivatására, hanem megmaradt szegedinek. Mások kapva kapnának utánna, csak hívnák őket!

Nagyvásár

volt Szegeden és csodák csodája a szokott vásári eső ez egyszer csak percekig tartott — hogy a rém forróságot egy kissé türethetőbbé tegye.

Az országos vásár

alkalmából emberfeletti tevékenységet fejtett ki rendőrségünk, amennyiben igen sok ember felett örködött: dicséretre méltó sikerrel.

A színházban

ugyancsak izzadnak. Nem a színészek, mert azok még pihennek. De a munkások, akik nagy szorgalommal hozzák rendbe a sok műépítkezéseket, diszparkokat stb. Igen értékes tárgyakkal gyarapszik a diszlet-készlet.

A gőzfürdő

egy városi intézmény. Kik ott alkalmazva vannak, valamennyien hivatalnokok. Tehát előzékenységet, barátságos arcot, illetudást stb. ott ne várj senkitől, mert valamennyien urak ők . . . a terringettét!

Külső fény.

Van Szegeden sok szép dolog. Gyönyörű a Széchenyi-tere. A dúsan ültetett szépnél szebb virágok pompás színeiben és a szellő által széthordott illatok kellemességeiben könnyű volna egyéb bajainkat is elfeledni, ha nem látnánk szemünk előtt a városi bérházat, ahol adóinkat préselik ki bőrünk alól. Százával szorongnak a polgárok a sötét ketrécalakú fogdában, míg őket sorra hívja a büztől izzadó adószedő. De azért pompázunk mindenfelé katonamódra: mint amikor czimervizitet tart a napos tiszt!

Magasabb díj.

A balesetbiztosító társaságok díjait Szeged városa részére 300 százalékkal fel-emelte, mert a közlekedést életveszélyessé tette az eszményi nivó.

Tanulmányút.

Mérnökségünk tanulmányúttakat tesz a város pénzén. Jobb volna, ha a szegedi utcák mikénti rendezését tanulná meg.

Krónika.

július 30. — aug. 5.

Az alföldi gőzfürész és őrlőmalom rt. iparvágányt épített.

A Szent-György-tér rendezése kilátásba helyeztetett.

A városi gimnázium 8000 K évi segélyét felvette az állampénztárnál.

A Rákóczi-téri vásárcsarnok építéséhez még e hó végével hozzáfognak.

Tanulmányútra költögetik a város pénzét.

A tűzoltók vízhúzó benzinmotorját használható állapotba helyezték.

Keresik, kutatják, hogy mi okozta a szértüskert kigyuladását.

A forráság mindenféle sok emberélet áldozatot követelt.

Idegen izgatók békétlenítik a szegedi gyárakban dolgozó munkásokat.

Halastó-tanulmányozásra is jut pénze a városnak, de a tüdőt ölő porfelhők megszüntetésére nincs egy fillérje sem.

Baneth Samu dr. felsővárosi kerületi orvos szabadságon van.

A kihágási bíróság 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte a vizpazarlókat 19 esetben. Jó lesz vigyázni, mert bizony nem kis summa az a 100 korona.

Mert reménytelenül szeretett — öngyilkos lett. Isten bocsáss — ha még ezért is érdemes meghalni — jobb, meg sem születni.

Villamos hálózatunk még nem is nagyon bonyolódott, mégis túlsok az összeütközés, mert fuvarosaink nem hallgatnak a szép szóra, még kevésbé a kocsivezetők zajos csengetéseire.

A Havi búcsúra oly sok idegen érkezett városunkba, mint ritkán azelőtt.

Az utóállítás városunkban e hó 9-én veszi kezdetét a régi gimnázium épületében.

Posta.

Balogh. Köszönjük. Sorját ejtjük. Türelmet kérünk.

Abc. Nagyon szerény. Ne sajnálja fáradságát — jó úton jár.

Művészbárát. Szini kritikával foglalkozunk ugyan — de csak röviden.

Mérnök. Fogalmazványa meglepően képviseli nézetünket — egy pontnak kivételével. Csak bemutatkozás után...

J. O. Azzal, hogy valaki nyugdíjas, még nincs sok mondva.

FRIEDRICH JÓZSEF

EGYENRUHÁZATI INTÉZETE ÉS FÉRFI
RUHA MŰTERME
SZEGED, GIZELLA-TÉR 3.

Nagykereskedés

vagy **gépraktárnak** avagy **üzlet** és **lakásnak** alkalmas helyiség és az alatti pince 1912 május hó 1-től a városnak forgalmas utcájában bérbeadandó. — Bővebbet a szerkesztőség.

Leopold-nyomda

SZEGED, Kelemen-utca 5.

Royal szállodával szemben.

Blau-ház (az udvarban).

Készít mindenféle könyvnyomdai munkát gyorsan, olcsón és izléssel.

Levélpapírokat, körleveleket, számlákat, jegyzékeket, cégkártyákat, névjegyeket, kereskedelmi nyomtatványokat.

Másolásokat, sokszorosítókat gép- és kézírásról a leg-
rövidebb idő alatt.

STEIN ÉS SZAKÁLL

FÉRFISZABÓ ÜZLETÜKET
szeptemberben az Aradi-utcába, az
Európával szembe helyezik át.

Magyar Boy

Telefonszám 585.

SZILÁGYI GYÖRGY

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDŐ
BOLDOGASSZONY-SUGÁRÚT I.

GOTTSCHALL JÁNOS

hölgy-fodrász

Kölcsey-utca 2. szám alatt,
a Royal nagyszállodával szemben.

Uri fodrászterme Kárász-utca 16.

Előkelő üzletben

egy a pénztár-kezelésben jártas vagy
ahoz értő **kisasszony** felvételre ke-
restetik.

Cím leadandó a kiadóhivatalban.

Ha lakást vagy butorozott szobát

őhajt bérbeadni vagy bérbe-
venni, tudassa azt lapunk
szerkesztőségével: (Leopold-
nyomda) Kelemen-utca 5. szám alatt,
ahol ily irányú hirdetését 60 fillérért
közlik a nagyközönséggei.

Royal-szálloda

Tulajdonos: Dávid Sándor.

Szeged legszebb és legmodernebb szállodája

Kölcsey- és Kelemen-utca sarok.

Villamos megállóhely.

Mérsékelt árak.

Központi fűtés.

80 elegáns szoba.

80 elegáns szoba.

Ma, 1911 augusztus hó 5-én nyílik meg.

S Z E G E D

2-ik
szám.

A város közönségének érdekeit szolgáló hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Kapható a dohánytözsdékben.

Előfizetési ár egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 10 fillér.

Kiadja: a szerkesztő-bizottság.

Felelős: Leopold Sándor.

Használható kéziratokat díjazunk!

Figyelem!

Közérdekű panaszokat nem dobunk kosárba!

Ha

meggyőződünk anonym közlemények tartalmának helyességéről — azok írói nem végeztek meddő munkát.

Munkatársainkat

feltétlen diskrecióban és legmesszebbmenő védelemben részesítjük.

Eredeti

kéziratot a nyomda nem kap soha. Minden át lesz írva, hogy annak beküldője a nyomdaszemélyzet részéről elárulható ne legyen.

Telefonszám 759.

ISKOLAKÖNYVEKET
fél árban

KOVÁCS HENRIK könyvkereskedésében
vegyünk. Kölcsey-u. 4.

Telefon 10-48.

Vaskalaposság.

Egyrészt, mert a rendőrség nem óhajtja támogatni azon törekvésünket, hogy a szegénysorsu embertársaink részére — a rendőrség ellenőrzési jogával — gyűjt-hessünk, másrészt mivel adminisztrációnk is egyszerűsített — lapunkat ezentul nem 20, hanem 10 fillérért adjuk.

Internátusok.

A mult számban megemlékeztünk egy új internátusról, amelyet a szegedi kereskedők egyesülete hívott életre, hogy lehetővé tegye a közvidéki kereskedők gyermekeinek kiképezését: aránylag csekély költséges áron.

Minden internátus, míg annak lüktetője nem kizárólag gseftelés jellegével bír — áldás azon gyermekekre, akiknek szülői nem lakhatván a városban, tulnag áldozathozatalra képtelenek.

Ha még annyi internátus volna is Szegeden, mind elérné itt. Sőt minél több ilyen intézményt létesítünk, annál inkább beigazoljuk, hogy városunk predestinálva van a délvidék kulturáját emelni, képviselni.

A városnak sem szabad idegenkednie ilyen célra létesülő intézmények támogatásától, sőt odatörekednie kellene, hogy a vidékről idejövő ifjak *kellemes otthont* kapjanak, ahol a családi fészkek hiánya nem okoz honvágyat.

Tehát, ha még annyi internátus volna is városunkban, azt már egyedül a fenti okból sem sokallanánk, mert az internátusok ifju lakói majdan jó barátainkká lesznek és közös akarattal fognak dolgozhatni hazánk boldogulásán.

És még is: majdnem hogy sokallani kezdjük az áldásos célzattal létesített egyes internátust.

Aminek oka az, hogy a nemes intencióból kiindult internátusi eszme ma már alig más, mint egy *adómentes gseft*!

Sőt ennél is rosszabb!

Egyes internátus valóságos elbutító fészkek! Valóságos kizsákmányolója a testnek és léleknek! Ahol — elég pénzért nem ad-

nak elég jó élelmi szereket! Ahol a ruha-megrendeléseknél, a könyvvásárlásoknál vad üzérkedést folytatnak a felügyeleti személyek! Ahol az „egyenlőség“ hamis ürügyének hangoztatásával bár, de éppenséggel nem egyenlő bánásmódban részesülnek a bizalomtelten odajuttatott gyermekek!

Csuf gseft folyik az internátus-vezetők némelyikénél. A szülőket pressionálják, hogy hol vásárolják be gyermekeik szükségleteit, mert a bevásárolt összegből jutalék vagy ajándék címén hasznot huznak, de ennivalót oly gyatrát adnak a szegény gyermekeknek, hogy epedve várják szülőik küldözgetéseit!

Nincs, aki komolyan felügyeljen, az internátusokra! Mert, akik ott vannak — megannyian befolyásos egyének; akiknek ha körmeikre üténének, talán visszaüthetnének és nagyobb bajokat okozhatnának — persze csak néhány jó barátuk! Dehát mire is jó a civakodás, mikor szépen csendben el lehet intézni mindent a boros palack mellett; a bruderschaft-ivás szülőtanóján.

Vesszen inkább kárba az a nemes érzés, amely az internátusok megalkotásainak volt kuforrása!

Aki tiszta kezű, nem veszi magára ezen figyelmeztetéseket; aki nem az, annak jó lesz ovakodni attól, hogy pressionálja a fiukat, hogy hol vásároljanak könyveket stbit; hanem tessék kimondani nyíltan és félreérthetetlenül, hogy kiki ott vásárolhatja szükségletét, ahol jól esik!

És ne „sugjanak“ a szülőknél fülébe semmit — mert baj lesz a dologból.

Figyelő.

Legjobb megélhetés! Legbiztosabb jövő!

Aki szereti gyermekét és anyagi helyzeténél fogva, vagy egyéb okokból nem képes azt egy olyan tisztességes életpályára előkészíteni, nevelni, melynek végcélja nem a díjnokoskodás vagy hivatali irnokoskodás, vagy pedig másként nevezett, de ténylegesen alantas szolgai nyomoruság, az ne habozzon elhatározásával, hanem tegye meg szülői vagy gyámnoi kötelességét: adja gyermekét vagy gyámoltját iparosnak!

Az iparosé a világ! Az iparos-osztály a legbecsesebb eleme hazánknak! Az iparososztály képezi a legfüggetlenebb törzset polgárságunknak! Az értelmes, jól nevelt iparos többet ér és többet használ

hazánknak és társadalmunknak, mint akárhány kegyelemkenyérből élősködő „hivatalnok.“ Röviden, a jól nevelt iparosé a jövő, mint ahogyan ezt a műveltebb nyugaton látjuk.

Félre azzal az elfogult ítélkezéssel, hogy az iparos-osztály nem képes felemelkedni a folyton növekedő kulturális polcra. Mert éppen az iparos-osztály az, amely munkásságával nemcsak fenntartója az államnak, hanem uttörője az előrehaladásnak és támasza a társadalomnak.

Bármely iparág legyen is, amelyre hajlamot érez a fitú, becses és nagybecsülendő. Amde azon ifjak, akik jobb iskolázásban részesültek, azoknak legmelegebben a nyomdászati ajánlhatjuk.

Egészen más a nyomdászati ma, mint volt azelőtt. A géptechnika fejlettsége az azelőtt nehéz, testet-lelket rontó foglalkozást úgyszólván hasznos, szórakoztató munkává alakította. Az azelőtti csekély fizetésekkel szemben ma már egy nyomdász többet keres, mint két-három irnoknak a fizetése. Munkaideje is úrias. Van elég ideje a továbbképzéshez. Őt megillető helyet foglal el a társadalomban és a munkások osztályában, de egyéb társadalmi ügyekben is őt illeti meg a vezérszerep.

Kiképzése nem egyoldalú, hanem munkája közben is folyton szaporítja tudását.

Aki gyermekét bármely iparra hajlandó adni, küldje be címét lapunk szerkesztőségének — majd adunk tanácsot, hogy mit tegyen!

Kaptuk a következő igen érdekes meghívót:

Szeged. sz. kir. város rendőrkapitánysága mint rendőri büntető bíróság

1911. k. h. 346. sz.

Idézőlevél.

Felhívom Leopold Sándor Kelemen-utca 2. szám alatti lakost, hogy ..... kihágás miatt panaszolt 1911. augusztus 8. napjának d. e. 9 órájára ezen hatóság 2. számú helyiségében személyesen jelenjen meg.

A tárgyalás során megtartandó szemléhez szakértőül alkalmaztatik. ....

Kelt Szeged, 1911. évi augusztus hó 7.

P. H.

Dr. SZALAY

mint rendőri büntető bír.

A vége az, hogy hamis váddal állottak elő. A főkapitány mosolygott az orra alatt és . . . vége a dolognak! Tehát nem akadt büntetendő anyag.

Iparpártolás.

Ámde sajnos, nemcsak az egyenruházati szakmánál tapasztaljuk, hogy az illeték mértéken túl istápolják a más helységből hozott készítményeket.

Igy van ez az úri szabóságnál is. Pedig bizony-bizony messze földet kell bejárunk, amíg olyan szabóiparosokat találunk, mint Szegeden.

Talán felesleges felemlíteni mindazon elsőrendű cégeket, amelyek tulajdonképpen büszkélkedve nevezik magukat szabó iparosoknak, még sem hagyhatjuk őket névszerinti megemlítés nélkül, mert bizony igen sokan vagyunk a városban, akik mindmégannyiját nem ismerhetjük és ha egy-kettőt megnevezni kifeledtünk, jelentkezésükre szívesen pótoljuk, mert nem célunk reklamot csinálni egyeseknek, hanem az, hogy *ne menjünk idegenbe, hanem dolgoztassunk idehaza derék iparosainknál.*

Ezuttal csak a szabóiparról lévén szó, városunk elitjét ezen iparban a következő és mester nevet megérdemlőket soroljuk fel, — de vannak kívülük még sokan — akik napnál fényesebben beigazolták számtalanszor, hogy a bizalmat megérdemlik teljes mértékben. És pedig: Déhm Péter, Földes Izsó, Friedrich József, Fejér Mór, Feith és Szeiler, Kalmár Márton, Krier Rudolf, Lövey János, Putics Csedomir, Privinszky György, Szakáll József, Schwarcz Manó, Szegő Abraham, Tóth László, Weber Mátyás, Weinberger stb.

Az új iskolaév előtt!

Mindig tapasztaljuk, ha az iskolák kapui megnyílnak, hogy mennyire törtetnek a szülők, hogy gyermeiket *taníttassák* és mennyi a csalódás, amidőn évvégével a tudományt osztogató épületek kapujai szünetre lezáródnak.

A szülők várakozásai nem teljesültek. Számtalan esetben segít a helyzetben a protekció, a jóbarátság meg egyetmás és a rossz tanulónál ujjakon át tekintenek a tényezők: ha a szülő befolyásos, ha könyörög, ha áldozatkész és a fiú egy osztálylával emelkedik: *kegyelemből.*

És még sem akarnak elállani terveiktől egyes: *vakságban élő szülők, mert: gyermekükből minden áron: urat akarnak faragni.*

Nagy betegség ez. Olyan társadalmi betegség, aminőt korbácscsal kellene ki-gyógyítani.

S csodálatos, hogy a szülők nem veszik elő eszük jobbik részét s nem gondolják meg, hogy vétkeznek önmaguk ellen, de főként gyermekük ellen, ha tanulásra kényszerítik azt, akinek sem értelme, sem hajlama, sem kedve nincs a tanulásához.

Az ilyen gyermekek rendszerint elzülленek. És nem fáj a szívük a szülőknek, hogy gyermekük jövőjét otromba nagyzási mániájukkal tönkreteszik?

Gondolkozzanak! Ha késő lesz, a bajon már nem segíthetnek!

Visszaélés a rendőrség nevével.

Ejnye, ejnye, de naiv valaki. Hát azt hiszik, hogy komázni is lehet a rendőrséggel, hogy annak nevével visszaélést követhessen el bárki is? Rendőrségünk eléggé éber, hogy körmére koppintson annak, aki visszaélést követne el vele. — Nem is szalag az, kedves uram Bátyám, amin az áll, hogy 5 fillért adunk a szegényeknek, hanem egy sűrke boríték — — már pedig a kettő között talán mégis van valami különbség? Visszaélésnek majd csak akkor lehet nevezni eljárásunkat, ha az adott ígéretet nem váltjuk be. Addig bizalmatlankodni lehet ugyan... de gyanusítani nincs joga senkinek!

Megjavult.

A Szegedi Hétfői Ujság szerkesztője már nem Abonyi J. Jenő trafikos, hanem a sok ezer közül az egyik „Nagy Béla”. Különben „Kis Miska” is lehetett volna: a szerkesztő.

Hazafias aktus.

A Rákóczi-szobor leleplezése napján a Rákóczi-zászló is fel lesz szentelve. Nagy ünnepségeket terveznek. Rendben van. Bújában is vigad a magyar. De mi köze a valásnak a *nemzeti* ünnepélyhez? Miért kényszerítették a máshitű egy olyan templomba menni, amely előtte nem szent?

Elveszítünk

egy egész rakás szegedi vasuti tisztviselőt. Temesvár is kapott üzletvezetőséget és sok egyebet, ami nincsen Szegeden. Pedig polgármestere nem utazik oly sokat!

Szép dolgok.

Jobb nevű iparosaink nem mernek pályázni a városi árlejtéseken. Inkább máshol próbálnak szerencsét. De az adóprés azért tovább működik.

A szegedi mozgalomhoz.

Lezajlott a politikai harc. Feledésbe igyekszik minden, ami a békét bolygathatja. Csak néhányan nem nyugszanak. Pedig nem is Gerliczy a hibás, hanem isten bizonny, valaki egészen más.

Aki

érdeklődik a katonai kórháznak fehérnemű szállítása iránt, az megtudhatja a felteleket Kálvária-ut 85. sz. a.

Kibotozott

egy csinos özvegy asszony trafikosné egy tolakodó urat. Az arra járók jót mulattak az eseten.

Bérekocsis-tempó.

Ha valaki óraszámra óhajtja a bérekocsit foglalkoztatni, rendszerint az a válasz, hogy el vagyok foglalva. Kellene a rendőrségnek tenni valamit, hogy ezen visszasság megszűnjék. Talán jó volna azt, aki másféle lett megrendelve és időre nem mehet: *jelzővel ellátni.*

Éjjeli zaj.

Rendőrségünk éber figyelmét felhívjuk a gyakori éjjeli zajra, amely majdnem valamennyi korcsmában és korcsma előtt napirenden van. Az esteli és éjjeli órákban városunkba érkező vidéki közönségnek ugyancsak szép fogalma lehet Szeged szab. kir. városról.

Bucsu

volt Szegeden a múlt szombaton. Rém sok nép özönlött Alsóvárosra a Mátyástemplomhoz, hogy részt vegyen egy hágyományos ceremónián, mely ma már nem egyezik meg a kornak szellemével. Ajtatóskodni jönnek ide egy soha meg nem történt mese alapján a és babonás lelkűek megkönnyülten távoznak vissza hajlékaikba, mert részt vettek a „havi boldogasszony“ megünneplésén. Mikor fog itt is fényleni a világosság fáklája?

Záróra.

A gyógytárakban is emberek szolgálják ki embertársainkat és okosan van, ha limlom piperék miatt nem tartják nyitva üzleteiket esti 9-10 óráig. De a csengetésre — ami bizonyára csak szükség esetében történik, legalább ne legyenek süketek az urak.

Célt tévesztett.

Árpád-otthon elnevezés alatt tulajdonképpen iparostanonc-otthont terveztek . . . . Javitó intézette degradálódott. Kár volt így megszegyeníteni az iparosságot!

Elégtétel.

A „Szegedi Napló“ 1911. keddi számában, vezércikke fölé oda biggyesztette, hogy: „A polgármester Budapesten“. Hát mondottunk mi egyebet, mint hogy „a polgármester utazik“? Azt azonban nem mi mondottuk, hogy a polgármester az őt körülvevő újságíróknak minden hazaérkezése után ezt a betanult, sablonná vált igazságot mondja: „Nincs újság fiuk, nem hoztam semmit“. Bizony kár volt a festékért, amit erre a vezércikkre mázoltak, mert hát hogy őszintén beszéljük, tudja a városban mindenki, hogy „sohasem hoz biz ő kelme valamit“!

Aludtak a torony alatt.

A festő-iparosmunkások feljelentést tettek a helybeli szervezetük ellen, mert a vezetés alapszabályellenes díjakat szedett be. Gyors intézkedéssel az lett volna ennek az eredménye, hogy feloszlatták volna a helybeli szervezetet. De aludtak a torony alatt. Most maga a szervezet oszlatta és függesztette fel a helybeli csoportot, mely magával vitt mindent. — — — Ütetik a nyomat!

Felültetve.

Szegeden nincsenek szegények, vagy nincsenek közpénzen eltartott egyének, akik a város szegényeinek érdekében egy szót sem érdemlő s csak szórakoztatásnak mondható hasznos munkát végeznének. A szegények részére minden borítékban eladott lap-példány után, általunkfelajánlott 5 fillér nem kell városnak. Bölcs egy közigazgatás, mely ugrattatja magát!

Tisztulunk.

Tavasszal és nyáron közmegebotránykozatóan sok a gaz a városban: mindenfelé. Legeltetnek a koplalósok a körutak árkaiban és legelnek a csordáról haza felé ballagó jószágok. Most tisztulunk. Most, amikor a gaz szétszórta magvait, hogy a jövő évben is zöldüljenek járdáink és környezetünk. Hja, kell hogy legyen minden évben tisztítani való!

Mikor van hivatal?

Megtörtént dolog. Egy szabadkai kereskedő fentjárt egy szegedi közhivatalban. Reggel volt. Még nem mult el 9 óra. Senkit sem talált a hivatalban. A szolgát sem. A szolga a postán volt. Amint a kapuhoz ért, majdnem belebotlik egy urba. Kérdi „nem tudja kérem mikor van itt hivatal?” „De igen — 9-től 2-ig“ volt a válasz. „Ejnye-ejnye, nékem 9-kor a táblánál van dolgom . . . hm hm . . .“ dümmögött és elballagott. Déli negyed 2-ig volt dolga. sietve berohant a prófétába, leöblítette szomját és sietett vissza a hivatalhoz. Még nem volt 2 óra, de már elkésett!

Ki vagyok én?!

Budapesten az a szokás a intelligensebb, jobb kávéházban, hogy a tulajdonos vagy bérlő a napos-vendégeket: illedelmesen, diszkrétan, nem megalázóan, üdvözölni szokta. Nem messze a Tiszától van Szegeden is egy előkelőnek mondott kávéház, ott azonban a kutya sem törődik a vendégekkel s gyakran csak bosszúságnyelés után kap a vendég valamit. A tulajdonos magas lovon ülve, le sem tekint a nyomorult vendégekre, akik méregdrágán fizetik meg a kapott kutyvalékokat.

Hja az ur, a pokolban is csak úr. Gondolván magában: ki vagyok én?!

Világosság.

Ugyan kérem, volt Ön a multheti bucsun? Ha igen — vajjon milyen a véleménye a város kivilágítása körül?

Építenek.

A vasuti tisztviselők új palotáját nagyban alapozzák. Folyik a munka serényen de szögédiesen: lassan és biztosan.

(— hari.)

Hari úr megemlékezett lapunkról, de nem említette a címet. Megnyugtatóan szolgáljon csak, hogy nem fogunk revolverezni, nem fogunk senkit agyonnyomorítani — de haladni fogunk a saát lábainkon; kezdetben gyengén bár — de később talán érezni fogják nyomainkat is. Köszönjük a kiméletet, mert a csipkedést is kizárólagosan jóindulattal vesszük.

Eperfára

akasztotta magát (?) Ráczi Mihály. Azt mondják: szegényében, mert állítólag rajtakapták kukoricalopáson. Vajjon nem más valaki húzta-e fel a szegény öregot az eperfára?

Hol a rendőr?

Egy városatya a Lányi előtt hangosan kérdi és bosszankodva mondja: „Hol itt egy rendőr, akinek ezt a boritékot átadjam?” Hát igazán nem lehetett rendőrt látni abban az időben az egész Kussuth Lajos-sugaraton! Megfigyeltük.

Részeg asszony.

Csunya dolog, mikor a férfi részeg. Még csunyább, ha a „szép nem“ is túl önt a garaton. Pedig ez megtörtént a mult héten a Kossuth Lajos-sugaraton, ahol igazán oly csunya látványosság elé jutottunk, hogy a rendőrnek kellett közbelépni és láthatatlanná tenni a női nem meggyalázását. Azokat a pálinkás putikokat kellene bezárni, ahol ilyesmihez alkalmat nyújt a „kincstár érdeke.“

Lapunkban

lakásközvetítő-rovatot nyitunk! Tehát ha lakást keres bérelni vagy óhajt kiadni, avagy bútorozott szobát, istállót, raktárt stb., hirdessen lapunkban, mert lapunk egyrésztől lakáshirdető-lap is, mint amilyen ezideig még nem létezett Szegeden. Egy ilyen hirdetésnek egyszeri közlési díja 60 fillér, 12-szeri hirdetés 6 korona bérletben. A bérlet utáni jogosultság 1 évi időtartamra szól.

Házeladási hirdetések 5 sor térséggel 1 korona, ugyanezen hirdetésnek 4-szeri közlése 3 korona.

Utca-műhelyek.

Szegeden, néhány utcában láthatjuk, hogy egyes iparosok, főleg kovácsok és kerékgyártók, a járdákat és kocsutakat is lefoglalják üzleti telepükül. Sőt patkolásokat is az utcán végeznek. Köröm-hulladékon kell gázolni a járó-kelő közönségnek, sőt még a rendőröknek is, de bizony ők ezen mégsem ütköznek meg. Talán ha felbuknának a hulladékokon: észrevennék.

Gondolkozzunk!

Szalma gyilkolt, tegnap felakasztották; Bali és emberei tegnap öltek . . . megfizették őket . . .

Edelényben

egy egész családot irtott ki állítólag: Regula Ede asztalossegéd. Cselekedetét Nick Carter regények olvasásának tulajdonítják. Nick Cartert pedig Szegeden is árulják trafikokban és ponyvákban!

Megérkeztek.

Akik tehették, elutaztak a forróság elől hűvösebb tájakra, sőt még most is utazgatnak ide-oda, mert „nyaralás” nélkül nem lehet meg ma már: úri család, különben kihalnának. Hogy sem ki, sem meg nem haltak, beigazolták sokan: akik megérkeztek.

Ákos Arnold

iparfelügyelő utjában van valakinek; árkot ásnak ellene. Csak vigyázzanak, nehogy ők maguk essenek bele! Mert nem sok Ákos van ám az országban.

Augusztus 15-én

ithagynak bennünket honvédeink. Mennek gyakorlatozni. Istennek hála — nem Bielekre! Szívélyes viszontlátásra!

Akasztottak.

Egy megátalkodott gonosztevő részesült földi büntetésben. Gyilkolt, mert lelke romlott volt; felakasztották, mert a társadalmi rend ezt így látta jónak.

Nem bocsátkozunk az ítélet mélyébe, mert azt törvény és király szentesítette.

De mint ember borzadunk az esettől.

Nem a bűnöst sajnáljuk, aki elvetemült állatias módon pusztított el életet rongyos pár fillérért, — mert ha az akasztás a legnagyobb büntetés a mai jogrend alapján, rászolgált Szalma, hogy kivégezzék.

De éppen a kivégzés az, ami elítélendő.

A jelen esetben rém sokat szenvedett Szalma a sokáig tartott bizonytalanság ideje alatt. Szemei előtt látta folyton a hóhért, a bitófát; érezte vállain a píbékek vasmarkát és az éjjel-nappali borzadályok különféle jelenetei már magukban véve sokkal nagyobb büntetés, mint az utolsó perceknek átélése.

Kivégeztetett.

Vajjon elrettentő példa-e ez a gonosztevőkre nézve?

Aligha.

Életben kell hagyni még a legeslegelvetemültebb gyilkost is; hasznos munkára kell őt szorítani és bilincsekre verve megvetésül kitenni, hogy életén át szenvedjen, — de ne pár pillanat alatt kiszenvedjen. Az akasztás, a kivégzés nem büntetés, nem igazságszolgáltatás, mert túléltek évszázadokon át a szemet-szemért pihegő bosszúvágy korszakát.

Hisz lehet, hogy rövidebb vagy hosszabb idő alatt annyira megjavul a bűnös, hogy vétek hivatalos gyilkosságot elkövetni

embertárson, aki megtévedett vagy mondjuk elvetemültsége miatt áll földi bírósága előtt.

Ha a javulás, a megbánás nem következne be, úgy mégis csakhamar elpusztulna, minek hát parádés ceremónia; zárt helyek úgy sem képeznek megfélemlítő mintát.

Szalma kegyelmet érdemelt volna már az életben kiállott hosszan tartó kínzó bizonytalanság miatt is.

Nem kapott kegyelmet. Duplán bűnhődött.

A „SZEGED” minden szombaton reggel jelenik meg, városunk ügyeivel behatóan foglalkozó tartalommal.

Egyéves önkéntesek figyelmébe.

Egyenruha szükségletének beszerzését ne hagyja utolsó percre, mert ha már most beszerzi, jutányosabban kapja mint bárhol, ha Szeged és vidékének legelismertebb Krier Rudolf katonai egyenruha-készítőhöz fordul: Feketesas-ucta 21.

Levélbeli megkeresésekre kívánatra személyesen megjelenek. — Alapított 1884.

Előkelő üzletben

egy a pénztár-kezelésben jártas vagy ahhoz értő kisasszony felvételre kerestetik.

Cím leadandó a kiadóhivatalban.

FRIEDRICH JÓZSEF

EGYENRUHÁZATI INTÉZETE
ÉS FÉRFI RUHA MŰTERME
SZEGED, GIZELLA-TÉR 3.

Készít szakszerű villamos berendezéseket
NEUGRÖSCHL R. és TÁRSA
elektrotechnikai vállalat
Szeged, Feketesas-u. 20/a. Telefonszám 929

Leopold-nyomda

SZEGED, Kelemen-utca 5.
Royal szállodával szemben.
Blau-ház (az udvarban).

Készít mindenféle könyv-nyomdai munkát gyorsan, olcsón és izléssel.

Levélpapírokat, körleveleket, számlákat, jegyzékeket, cégkártyákat, névjegyeket, kereskedelmi nyomtatványokat.

Másolásokat, sokszorosításokat gép- és kézírásról a leg-
rövidebb idő alatt.

STEIN ÉS SZAKÁLL

FÉRFISZABÓ ÜZLETÜKET
szeptemberben az Aradi-utcába, az
Európával szembe helyezik át.

FAGLER LÁSZLÓ

műsztergályos érc- és fémöntődéje

S Z E G E D E N

□ Szent Mihály-utca 4. szám. □

Nagykereskedés

vagy **gépraktárnak** avagy **üzlet**
és **lakásnak** alkalmas helyiség és
az alatti pince 1912 május hó 1-től
a városnak forgalmas utcájában bérbe-
adandó. — Bővebbet a szerkesztőség.

Folyó év december 31-ig tartó árleszállítás!

Ifjúsági iratok, díszművek, képeskönyvek föl nem emelt bolti áraiból 20—25% enged-
ménnyel. Magyar regényírók és Magyar remekírók alantjelzett bármely kötete
6 korona helyett 3 korona, tehát 50 %.

Aischlos, Bajza, Berzsenyi, Byron, Csokonai, Deák, Garai, Goethe, Heine, Ho-
meros, Katona, Kazinczy, Kisfaludy K., Kisfaludy S., Kölcsey, Költészet Kincsháza,
Kossuth Lajos, Madách, Mikes, Molière, Niebelung, Pázmány, Petőfi, Régi Magyar Köl-
tészeti I., Balassa, Tinódy Sebestyén, Kuruc Költészet és Gyöngysor II. kötet, Faludy,
Virág és Gvadányi, Reviczky, Schiller, Shakespeare, Széchenyi, Tóth Ede, Tóth Kálmán,
Vergilius, Vörösmarty, Zrinyi, Baksony, Benitzkyné, Beöthy Zsolt, Beöthy László, Bródy
S., Csiky Gergely, Degré, Dóczy, Fay, Gaál, Herczeg, Irányi, Jókai, Józsika, Kemény,
Kuthy, Mikszáth, Nagy, Pálffy, Podmaniczky, Pulszky, Rákosi, Toldy, Tolnai, Vas Gereben stb.

Zeneművek 20—25 százalékkal.

Imakönyvek minden felekezetnek nagy és csinos választékban szabott, de szolid olcsó árakban.
Díszlevélpapírok, dobozban, író-, rajz- és irodai szerek dús választékban, **TRAUB B. és TÁRSÁNÁL**
olcsó árakban. Egyben kérjük névjegykészletét megnézni és szükség esetén megrendelni. Árak: 100 darab lithografált névjegy 2 kor. 40 fillér, 100 darab hozzávaló boríték
80 fillér, akár rendes, akár angol alakban.

Üzletünket Kiss-palota sarkára, Klauzál-tér és Kiss-utca sarok (Belvárosi kávéházzal szemben) helyez-
tük át és a kor igényeinek megfelelően ujonnan rendeztük be. — Kirakataink állandóan nyitva.

Tömeges látogatást kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

TRAUB B. és TÁRSA SZEGED.